

مفنامیک اسید (Mefenamic acid)

دسته دارویی: NSAID ، ضد درد و ضد التهاب غیر استروئیدی

شکل دارویی: کپسول ۲۵۰ میلی گرمی

نحوه عملکرد دارو

مفنامیک اسید یک NSAID مهارکننده غیر انتخابی ایزوفرم های سیکلواکسیژناز (COX-2, COX-1) است که فعالیت آنها باعث تولید پروستاگلاندین های مختلف (مدیاتورهای درد و التهاب و تب) و ترومبوکسان A2 (مدیاتور مهم چسبیدن پلاکت ها و فراهم کننده زمینه ساخته شدن لخته خون) می شود. مفنامیک اسید مانند آسپیرین بطور غیرانتخابی COX-2, COX-1 را مهار می کند. به نظر می رسد که اثرات ضد دردی، ضد التهابی و تب بری دارو عمدتاً از طریق مهار COX-2 فراهم شده و مهار COX-1 مسئول بروز اثرات ناخواسته دارو در دستگاه گوارش باشد. با توجه به اینکه بی دردی و آسیب معدی ایجاد شده توسط NSAID های مختلف درجات متفاوت دارد، تفسیر مکانیسم از طریق مهار ایزوفرم های COX مشکل می باشد.

مشخصات فارماکوکینتیکی دارو

مفنامیک اسید پس از مصرف از راه خوراکی به سرعت جذب می شود. غلظت پیک پلاسمایی دارو ۲ تا ۴ ساعت پس از مصرف دارو ایجاد شده و نیمه عمر حذف آن حدود ۲ ساعت است. اثر وجود غذا در معده روی سرعت و مقدار جذب مطالعه نشده است ولی توصیه می شود همراه غذا مصرف شود. مصرف همزمان آنتاسیدهای حاوی هیدروکسید منیزیم بطور قابل توجهی باعث افزایش سرعت و مقدار جذب مفنامیک اسید می شود. بیش از نود درصد مفنامیک اسید به آلبومین خون متصل می شود. مفنامیک اسید با ایزو آنزیم CYP2C9 سیستم سیتوکروم P450 متابولیزه می شود. متابولیت های حاصل از این متابولیسم و مقداری از خود مفنامیک اسید بصورت گلوکورونیده دفع می شوند. راه دفع دارو مدفوع و ادرار است. مفنامیک اسید از جفت عبور کرده و در شیر مادر نیز ترشح می شود.

موارد مصرف دارو

- ۱- تسکین دردهای با شدت متوسط وقتی که طول درمان بیش از یک هفته نباشد.
- ۲- درمان دیسمنوره اولیه

مقدار و روش مصرف دارو

در درد حاد، ابتدا ۵۰۰ میلی گرم و سپس ۲۵۰ میلی گرم هر ۶ ساعت .
در دیسمنوره اولیه ابتدا ۵۰۰ میلی گرم و سپس ۲۵۰ میلی گرم هر ۶ ساعت همزمان با آغاز خونریزی به مدت ۲ تا ۳ روز .

موارد منع مصرف دارو

- ۱- در بیماران حساس به مفنمیک اسید
- ۲- در بیماران حساس به آسپیرین یا سایر NSAIDs
- ۳- بیماران مبتلا به آسم و کهیر
- ۴- تسکین درد در بیمارانی که در حال آماده شدن برای عمل Bypass بوده و بعد از جراحی بای پس
- ۵- در بیمارانی که سابقه بیماریهای کلیوی دارند

عوارض جانبی دارو

در بعضی از بیماران بعضی از عوارض جانبی زیر ممکن است توسط مفنمیک اسید ایجاد شود:
سردرد، سرگیجه، خواب آلودگی، احساس خستگی، وزوز گوش، عوارض چشمی، بثورات پوستی، خارش، خشکی مخاط، تهوع، استفراغ، سوء هاضمه، اسهال، یبوست، نفخ، زخم های گوارشی، خونریزی در دستگاه گوارش، نارسایی کلیوی، تضعیف مغز استخوان، برونکواسپاسم، رینیت، ادم محیطی، واکنش های آنافیلاکتیک، عوارض قلبی عروقی، هیپرتانسیون.

تداخل اثر:

- ۱- مصرف توام مفنامیک اسید با آنتاسیدهای حاوی هیدروکسیدمنیزیم باعث افزایش غلظت خونی مفنامیک اسید می شود.
- ۲- مصرف توام مفنامیک اسید با وارفارین خطر خونریزی در دستگاه گوارش را افزایش می دهد.
- ۳- مصرف توام مفنامیک اسید با لیتیم غلظت خونی لیتیم را افزایش می دهد.
- ۴- مصرف توام مفنامیک اسید با فوروزماید و هیدروکلروتیازید باعث کاهش اثر ناتری یورتیک مدرها می شود.

مصرف در دوران حاملگی و شیر دهی

مفنامیک اسید در FDA Pregnancy Category در گروه C قرار دارد. در خانم های حامله برای این دارو مطالعه کافی و خوب کنترل شده انجام نشده است و لذا باید فقط در مواردی مصرف شود که سودمندی آن در مقابل خطرات آن برای جنین قابل توجه باشد. به علت احتمال بسته شدن کانال شریانی در جنین بهتر است در دوران حاملگی بویژه اواخر حاملگی از مصرف آن اجتناب شود. در دوران شیر دهی تصمیم برای قطع درمان یا قطع شیر دهی منوط به اهمیت مصرف دارو در مادر است.

نکات آموزشی درباره این دارو

- ۱- دوره درمان با این دارو نباید بیشتر از یک هفته باشد.
- ۲- در بیماران مبتلا به آسم، آسیب کبدی و کلیوی، زخم های گوارشی، خونریزی گوارشی، هایپرتانسیون، مبتلا به نارسایی قلبی، حاملگی و شیر دهی نباید مصرف شود.
- ۳- دارو با غذا مصرف شود.
- ۴- در صورت بروز عوارضی مثل بثورات پوستی و اسهال درمان باید قطع شود.
- ۵- به علت احتمال بروز سرگیجه و خواب آلودگی باید در حین درمان از رانندگی اجتناب شود.
- ۶- در حین درمان همزمان با مفنامیک اسید و لیتیم باید علائم مسمومیت با لیتیم و غلظت خونی لیتیم زیر نظر باشد.
- ۷- بیمار باید از احتمال بروز حوادث شدید قلبی عروقی با این دارو آگاه باشد.

شرایط نگهداری دارو

دارو دور از نور و در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری شود.

نوع بسته بندی دارو

جعبه حاوی بلیسترهای ۱۰ عددی